

نوآوری در مدیریت آموزشی به منظور یادگیری مشارکتی دانش آموزان

راضیه باقرزاده^۱، رضا حمدان^۲، معصومه آزادی^۳، لیلا توانایی^۴

^۱آموزش ریاضی، دبستان غیر دولتی طلوع مهر، بهبهان، خوزستان، ایران

^۲کارشناسی ارشد مدیریت ارتباطات، دانشگاه علوم و تحقیقات آزاد، واحد اهواز، خوزستان، ایران

^۳استادیار گروه ریاضی، دانشگاه آزاد تهران واحد مرکز، تهران، ایران

^۴استادیار گروه شیمی، واحد بهبهان، دانشگاه صنعتی خاتم الانبیا، بهبهان، خوزستان، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

آموزش و پرورش نقش موثری در توسعه همه جانبه کشور دارد. با رشد تحقیقات در زمینه تعمق یادگیری، در سال های اخیر در نظام آموزش و پرورش رویکرد مشارکتی دانش آموزان در کلاس های درس می باشد. از جمله عواملی که در زمینه مدیریت آموزشی بر یادگیری دانش آموزان تاثیر گذار است، خلاقیت و نوآوری معلم در مدیریت یادگیری ست. لذا اگر معلمان بتوانند سطح بالاتری از برنامه درسی و مدیریت آموزشی را برای دانش آموزان خود ایجاد کنند، پیشرفت یادگیری آن ها بهبود می یابد. در پژوهش حاضر روشی ارائه شده تا دانش آموزان با توانمندی های بالقوه ی خود بتوانند و هم فکری و مشورت همکلاسی هایشان در پیشبرد اهداف آموزشی نوین تاثیری شگرف داشته باشند. در هر موسسه آموزشی، لازم است مدیریت عملکرد آموزشی در مقابل اهداف جامعه در قالب یک گزارش سالانه ارزیابی شود. به عنوان برآورد سالانه، باید برای ارزیابی موفقیت ها و شکست ها در انتخاب اهداف آموزشی برای بهبود لازم، پیگیر و مستمر و به روز بود. ازاین رو، معلمانی که پتانسیل خود را در ایجاد ظرفیت های خلاقانه ی دانش آموزان به حداکثر می رسانند باید به منظور هدف توسعه ی هر چه بیشتر یادگیری دانش آموزان و رهبری هدفمند، با روش های نوین یاددهی-یادگیری آشنا و مسلط باشند. لذا سرپرستان دانش آموزان برای تسلط محتوای کتاب درسی آنان باید مجموعه ای از نتایج را در نظر داشته باشند؛ باید سطح رشد و نمو ورودی دانش آموزان را تحت نظر داشته باشند و یک برنامه ی کلی برای شکوفایی خلاقیت دانش آموزان خود بسازند.

واژه های کلیدی: نوآوری، مدیریت آموزشی، یادگیری مشارکتی، مدیریت یادگیری.

مقدمه:

نوآوری آموزشی مقدمه ای است برای رسیدن به نوآوری فناورانه و در این راستا نباید از عوامل آموزشی، همچون قابلیت های یادگیری، ارزش ها و مفاهیم و همچنین توانایی در شکل دهی به تحولات برنامه های درسی و تغییرات تکنولوژی آموزشی غافل بود (مطلبی و همکاران، ۱۳۹۹). نوآوری فرایندی ذهنی است که به ایجاد پدیده ای نو می انجامد و این پدیده نو ممکن است یک محصول مادی یا معنوی همچون خدمت جدید یا روش جدید باشد. به عقیده دراگر، نوآوری موجب موفقیتی است که مستلزم کار سخت به طور متمرکز و هدفمند است (ابیلی و همکاران، ۱۳۹۴).

امروزه می توان موفقیت عظیم بشر در حوزه اقتصاد، سیاست و دیگر ابعاد جامعه را به طور مستقیم تحت تاثیر رهبری و مدیریت آموزشی دانست (ووگت و همکاران، ۲۰۱۵). زیرا مدیران خلاق و نو اندیش که در محیطی پیچیده پر از چالش موسسه های خود را برای رفع نیازهای جامعه در حال و آینده رهبری می نمایند (تراسی، ۲۰۱۳).

منظور از نوآوری فرآورده جدید یا محصول خلاق است که توسط یک سازمان ارائه می گردد. فرآورده خلاق میتواند نرم افزاری مانند انواع خدمات (مثل خدمات آموزشی، خدمات بهداشتی درمانی، خدمات اداری و ...) و یا سخت افزاری مانند کالاهای (مثل محصولات صنعتی، محصولات دارویی، محصولات غذایی و...) باشد. به طوریکه ملاحظه می شود تعریف نوآوری دارای عناصر مفهومی همچون تازگی و نوئی، جدیدی، سرآغاز بودن، اول بار بودن و همچنین مفید بودن می باشند منظور از نوآوری خلاقیت متجلی شده و به مرحله عمل رسیده است، به عبارت دیگر نوآوری یعنی اندیشه خلاق تحقق یافته؛ نوآوری همانا ارائه محصول، فرایند و خدمات جدید به بازار است؛ نوآوری بکارگیری توانایی های ذهنی برای ایجاد یک فکر یا مفهوم جدید است. نوآوری فرایند کسب اندیشه های خلاق و تبدیل آن به محصول و خدمت و یا یک روش عملیاتی مفید است. لذا نگاهی به رموز موفقیت بسیاری از کشورها در زمینه نهادینه کردن فرهنگ نوآوری و مدیریت نوآوری، بر این امر صحت میگذارد که استقرار یک نظام کارآمد مدیریت نوآوری در آموزش که بتواند این متغیر را به طور سیستماتیک پیاده کند؛ عمده ترین دلیل موفقیت های این کشورها بوده است. برای ارتقاء نوآوری آموزشی در یک واحد سازمانی لازم است شواهدی عرضه شود که نمایان کنند برنامه ها و فعالیت های آن واحد متناسب باهدف های آن است (شیرازی، ۱۳۹۳).

آموزش و پرورش مهم ترین رکن زیربنایی کشور در تعیین بنیاد زندگی اجتماعی است (عبدلی و همکاران، ۱۳۹۵) و موثرترین نقش را در سیاست گذاری و اجرای برنامه های آموزشی و تربیتی کشور برعهده دارد (اخلاقی و همکاران، ۱۳۹۹). در طی سال ای اخیر، بهره گیری از فناوری های نوین در کلاس درس بیشتر مورد توجه واقع شده است. تغییرات سریع فناوری در فرآیند یاددهی - یادگیری موجب تحولات وسیع شده و هدف آن بهبود کیفیت آموزش در مدارس بوده است. فناوری های جدید با به همراه آوردن فرصت های مناسب در جهت استعدادها و علایق شخصی دانش آموزان به بهبود نظام آموزشی مدارس کمک میکند (Baylor, 2020).

جدول ۱. پژوهش های مورد بررسی در باره نظریه های نوآوری در مدیریت آموزشی

نظریه های نوآوری در مدیریت آموزشی	مقالات
مدیریت و رهبری	ربیعی فرا دنبه، مقتدایی و جمشیدیان (۱۴۰۰)
استراتژی سازمانی	پژوهش دهقان، موقر و حسینی (۱۴۰۰)
فرهنگ سازی	مطلبی، جمالی، قورچیان و محمد خانی (۱۳۹۹)
رهبری خلاق و عملیاتی	پژوهش خوش اخلاق و شفیع زاده (۱۳۹۹)
رهبری تحول گرا	پازکی و افضل خانی (۱۳۹۵)
سبک های تفکر	رنجبر و حقیقت (۱۳۹۴)
سرمایه های انسانی	ابیلی، مزاری، خباره و ملکی (۱۳۹۴)
	قدم پور، کوگانی و جعفری (۱۳۹۳)
	ژانگ و همکاران (۲۰۱۸)
	اید و دیالا (۲۰۱۵)
	مارکی و اسکاندورا (۲۰۱۰)

اید و دیالا (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان پشتیبانی از خلاقیت و نوآوری، مقاومت تغییر، تعهد سازمانی و انگیزه به این نتیجه رسیده اند که مدل نهایی پشتیبانی از خلاقیت و نوآوری شرکت کنندگان مهم است و می تواند انگیزه کارکنان را پیش گویی نماید.

پژوهش ابیلی، مزاری، خباره و ملکی (۱۳۹۴) با هدف تبیین نقش سرمایه های انسانی کارکنان دانشگاه بیرجند در گرایش به نوآوری سازمانی آنان، بر اساس مدل یابی معادلات ساختاری، سرمایه های انسانی بر نوآوری فرایندی و بر گرایش به نوآوری سازمانی تاثیرگذار بوده است.

مارکی و اسکاندورا (۲۰۱۰) در پژوهشی با عنوان بررسی اثرات رهبری مدیر عامل شرکت خلاق در نوآوری در شرکت هایی با تکنولوژی پیشرفته به این نتیجه رسیدند بالاترین سطح از مقدار نوآوری در دو قسمت رهبری عملیاتی و خلاق وجود دارد و بین رهبری خلاق و عملیاتی با میزان نوآوری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

پازکی و افضل خانی (۱۳۹۵) نشان داد که بین فرهنگ سازمانی مدرسه ها و گرایش به نوآوری آموزشی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. نفوذ رهبران تحول آفرین از طریق کلمات، گفت و گو، بینش و الهام بخشی به دیگران است و با بهره گیری از نظام ارزشی، تحریک عواطف و تقویت هویت های فردی و اجتماعی کارکنان، جبران کرده و سازمان دانش محور امروزی را به کمال مطلوب خود سوق می دهد (ربیعی فرادنبه و همکاران، ۱۴۰۰). این نتیجه توسط مانا (۲۰۰۷) تایید شد که مدیریت آموزشی عاملی حیاتی برای ارتقای کیفیت دانش آموزان در فرایند یادگیری است. علاوه بر این مدیران مدارس از طریق تأثیری که بر معلمان و درکل، مدرسه اعمال می کنند، بر پیشرفت و یادگیری دانش آموزان تأثیر می گذارند (بریک و همکاران، ۲۰۱۰). یکی از وظایف و نقش کلیدی مدیران مدیریت آموزشی فراهم کردن محیط آموزشی جذاب و شایسته برای دانش آموزان در فرایند یادگیری است. از سویی دیگر آن محیطی را که مدیران آموزشی فراهم می کنند، می تواند بسیاری از دانش

آموزان را تشویق به ادامه ی تحصیل کند. یافته‌های جهانی بر این باورند که کیفیت هر نظام آموزشی به کیفیت مدیران آموزشی آن وابسته است و در حقیقت هیچ کشوری نمی‌تواند از سطح مدیرانش بالاتر رود (خورشیدی، ۲۰۱۰).

اصطلاح مدیریت به معنای مراقبت از چیزی است، یا مسئولیت دادن به کسی که از مراقبت می‌شود. همچنین می‌تواند به معنی قرار دادن کسی که مسئول چیزی یا کسی است. «مدیریت» نیز ممکن است به معنای کنترل از طریق قدرت و اقتدار باشد. به عنوان مثال، کنترل کودکان پر سر و صدا در کلاس درس با دستور دادن به آنها برای سکوت. این اصطلاح می‌تواند به معنای دستیابی به هدف یا دستیابی به هدف قرار دادن آن باشد.

اصطلاح مدیریت آموزشی به منظور فرآیند ترکیبی از منابع موجود برای آموزش به گونه ای است که می‌تواند برای دستیابی به اهداف و اهداف آموزشی مورد استفاده قرار گیرد. منابع مختلف آموزشی شامل منابع انسانی مانند معلمان، معلمان و سیاست گردانان آموزشی، منابع مادی مانند کتاب های درسی، کلاس های درس، مبلمان مدرسه و پولی است که برای اهداف آموزشی صرف می‌شود. است، اگرچه معاونان و بقیه کادر هستند اما تنها اختیار و کنترل مدرسه در دست رئیس است.

با این حال، مدارس دولتی باید تحت کنترل هیئت مدیره/شوراهای خود باشند. در چنین مواردی، هیئت مدیره/شورای کنترل مدیریت مدرسه را به دست می‌گیرد یا در شرایطی که هیئت علمی کالج یا سنا دانشگاه سیاست‌هایی را برای راهنمایی در مدیریت مدرسه تنظیم می‌کند. سپس نتیجه می‌گیرد که مدیریت آن مدرسه توسط گروهی از افراد است، این جایی است که ما مدیریت را به عنوان گروهی از افراد داریم. بیشتر نظریه‌های مدیریت آموزشی خارج از آموزش و پرورش توسعه یافته‌اند و بعداً در مدارس و آموزش عالی بکار برده شده‌اند. مدیریت آموزشی به عنوان یک حوزه مطالعاتی مبنی بر پیوند دو جنبه رفتار سازمانی و نگرش علوم تربیتی با تمرکز ویژه بر سازمان‌های آموزشی قرار دارد. آموزش در مرحله اول یادگیری و در مرحله دوم یاددهی و سپس مسائل مربوط به حمایت از این عملکردهاست. مدیریت آموزشی مستلزم حمایت از فرآیند یادگیری و یاددهی است. در بسیاری از برنامه‌های آماده‌سازی رهبران آموزشی، آن‌ها طوری آموزش داده می‌شوند که به این کارکردها اهمیتی داده نشود. این برنامه‌ها همچون ماشین‌های ظرف‌شویی خط تولید هستند. الگوهای رهبری باید برای استقرار یادگیری و یاددهی در مرکز توجه و نه در حاشیه ایجاد شوند (انگلیش، پاپا، مولن و کرایتون، ۲۰۱۳). «مدیریت» مجموعه ای از فعالیت ها را نشان می‌دهد که مربوط به برنامه ریزی، سازماندهی و کنترل یک موسسه به سمت دستیابی به اهداف از طریق استفاده از اقدامات و نوآوری ها در منابع انسانی و مادی است.

مدیریت، رهبری و کنترل تلاش های گروهی از مردم در برخی از خصوصیات مشترک است. بنابراین، مدیریت یک روند اجتماعی و اقتصادی است که شامل برنامه ریزی ها، سازماندهی، خلاقیت، هماهنگی، کنترل و رهبری برای استفاده از منابع برای دستیابی به نتیجه مطلوب در مدت زمان بسیار کوتاه است. تأکید بر رهبری به عنوان بنیان تعلیم و تربیت موفقیت آمیز، به این معنی است که معلمان باید تعلیم و تربیت را به عنوان راهبردهای بزرگ‌تر از تدریس مفهوم سازی کنند، جایی که مربیان به عنوان رهبران در کمک به دانش آموزان در یادگیری و رشد فعالیت می‌کنند. تعلیم و تربیت موفق سه حوزه ی مجزا را در برمی‌گیرد: ۱- اجرای راهبردهای آموزشی مؤثر، ۲- فنون مدیریت محیط/کلاس درس و ۳- طراحی برنامه‌ی درسی (مارزانو، ۲۰۰۷).

بنا بر اذعان ساوتورث (۲۰۰۴)، رهبران آموزشی (معلمان) با استفاده از سه راهبرد اصلی بر یادگیری تأثیر می‌گذارند: مدل‌سازی، پایش، بحث‌وگفتگوی حرفه‌ای. مدل‌سازی درباره‌ی قدرت مثال است. رهبران یادگیری-محور برای دیگران، الگوی نقش هستند، زیرا آنان به یادگیری-یاددهی و کلاس درس علاقه‌مند هستند و خواهان کسب اطلاعات بیشتر و دانش بیشتر در مورد این موضوعات هستند. پایش شامل مشاهده‌ی کلاس‌های درس، مشاهده‌ی معلم در حین کار و ارائه‌ی بازخورد به معلم است. گفتگو ایجاد فرصت‌هایی برای صحبت معلمان با همکاران و رهبران درباره‌ی یاددهی-یادگیری است. درحالی‌که تأکید بر یادگیری بسیار حائز اهمیت است. مدیران باید به جنبه‌های دیگر زندگی مدرسه به‌عنوان مثال، جامعه‌پذیری، سلامت دانش‌آموزان، رفاه و عزت‌نفس و نیز مسائل گسترده‌ای مانند ایجاد یک فرهنگ و جو مناسب مرتبط با نیازهای مخصوص مدرسه و اجتماع آن توجه کنند.

روش پژوهش:

تأکید بر مدیریت آموزشی به منظور تعمیق یادگیری یکی از وظایف خطیر رهبران آموزشی در مدارس می‌باشد. لذا مدیران و معلمان که تاثیرگذارترین افراد در تعلیم‌وتربیت دانش‌آموزان در تفهیم محتوای کتاب درسی هستند، باید به طور موفقیت‌آمیز به عنوان رهبران در کمک به دانش‌آموزان در یادگیری و رشد فعالیت کنند.

برای نوآوری در تدریس و تعمق یادگیری، دانش‌آموزان به گروه‌های شش نفره تقسیم شدند. سپس از میان مبحث سنگین کتاب درسی به تشخیص دانش‌آموزان، هر گروه یک موضوع را انتخاب کردند. به هر تیمی در بازه‌ی یک هفته‌ای اجازه تحقیق و مشورت با خودشان و خانواده داده شد. دانش‌آموزان موظف بودند آن مبحث را به بهترین شکل ممکن که بتوانند برای دوستانشان ارائه دهند، به نمایش بگذارند. به منظور درک بهتر کاری که دانش‌آموزان باید در پروسه تحقیق انجام دهند مقالاتی را مورد بررسی و مطالعه قرار دادند (توانایی، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲). همان طور که در شکل (۱) نشان داده شده، دانش‌آموزان با انجام کارهایی از قبیل ساخت دست‌سازه، تأثیر خلاقانه، ساخت ابزارهای آموزشی، کاغذ دیواری و... جهت تفهیم مطالب، ارائه‌های خود را سر کلاس به نمایش گذاشتند. در انتها برای تشویق دانش‌آموزان در مدرسه نمایشگاهی از مجموع کارهای آن‌ها در مدرسه عرضه و از آنها تقدیر شد.

شکل (۱). گوشه ای از فعالیت های دانش آموزان

نتیجه گیری

ساختن آینده جامعه در پرورش مغزهای خلاق است که بتوانند خود را با الگوهای آینده انطباق دهند. این امر تحقق نمی پذیرد مگر اینکه ما به عنوان معلم قادر باشیم دانش آموزانی خلاق پرورش دهیم. تربیت دانش آموزان باید به گونه ای باشد که پس از ما جهان در اختیار کسانی قرار گیرد که نه تنها بتوانند خود و جهان را به نحو احسن اداره کنند، بلکه آن را به فضایی مملو از صلح و صفا تبدیل کنند. برای ایجاد خلاقیت در دانش آموزان، باید در ابتدا میل و اشتیاق به خلاقیت را در آنان ایجاد کنیم؛ اما سعی نکنیم دانش آموز را دنباله رو بسازیم (علافان، ۱۳۹۹).

یادگیری مشارکتی در کلاس درس روشی برای تعمق یادگیری دانش آموزان را فراهم می کند. انجام کارهای مشارکتی همچون کاغذ دیواری و ... دانش آموزان را به صورت فعال ترغیب به یادگیری می کند. مدیریت آموزشی می تواند از طریق تکنیک های خلاقانه ی تدریس به صورت مشارکت گروه های دانش آموزی، نگرش دانش آموزان را برای یادگیری کتاب درسی در محیطی شاد و رقابتی سازنده، بسیار بهبود می بخشد. همچنین این روش برای دانش آموزان می تواند دستاوردهای سودمندی همچون ایجاد انگیزه، افزایش اعتماد به نفس و تعمیق یادگیری و کاهش کج فهمی های دانش آموزان را در پی داشته باشد. نوآوری و خلق ایده های تدریس، روش های نوین در برنامه درسی و مدیریت آموزشی در مدارس بر پیشرفت یادگیری دانش آموزان تاثیری معنادار و چشمگیر دارد.

منابع:

- ابیلی، خدایار؛ مزاری، ابراهیم؛ خبار، کبری و ملکی، معصومه. (۱۳۹۴). تبیین نقش سرمایه های انسانی کارکنان مراکز آموزش عالی به نوآوری سازمانی آنان، فصلنامه رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، ۶(۱)، ۶۳-۷۴.
- اخلاقی، ازیتا؛ صالح صدق پور، بهرام و نوید ادهم، مهدی (۱۳۹۹). آینده پژوهی اجرای اهداف سند تحول بنیادین آموزش و پرورش در افق ۱۴۰۴. فصلنامه علمی مطالعات راهبردی سیاستگذاری عمومی، ۱۰(۳۴)، ۸۰-۵۶.
- پازکی، مونس و افضل خانی، مریم. (۱۳۹۵). بررسی رابطه فرهنگ سازمانی مدارس با گرایش به نوآوری آموزشی معلمان، فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، ۱۰(۳)، ۲۹-۴۹.
- توانایی، لیلا، ۱۴۰۱، روش ابتکاری و خلاقانه در آموزش جدول تناوبی در شیمی، اولین کنفرانس بین المللی تحقیقات پیشرو دانشجویان نانو فناوری، تهران، <https://civilica.com/doc/1579853>
- توانایی، لیلا، ۱۴۰۱، طراحی آموزشی مفاهیم مخلوط ها در علوم متوسطه اول، پنجمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان، <https://civilica.com/doc/1647764>
- توانایی، لیلا و پرویزیان، مسعود و منفرد، مژگان و مسعودفر، الهام و چابکی، صفیه، ۱۴۰۲، رشد کیفی آموزش از طریق بازی وارسازی آموزشی بر بهبود یادگیری مبحث شیمی درس علوم پایه نهم، اولین همایش بین المللی جامعه شناسی، علوم اجتماعی و آموزش و پرورش با رویکرد نگاهی به آینده، بوشهر، <https://civilica.com/doc/1782012>
- توانایی، لیلا و چابکی، صفیه و نریمیس، افشین و بامری، رحیم، ۱۴۰۲، نقش معلمان در گسترش فرهنگ پژوهشی در میان دانش آموزان، اولین همایش بین المللی جامعه شناسی، علوم اجتماعی و آموزش و پرورش با رویکرد نگاهی به آینده، بوشهر، <https://civilica.com/doc/1782688>
- توانایی، لیلا و مصفر، رضوان و قاسمی، فروغ، ۱۴۰۲، بررسی عوامل تاثیرگذار بر بهبود یادگیری محتوای کتاب درسی دانش آموزان مقطع دبستان، اولین همایش بین المللی جامعه شناسی، علوم اجتماعی و آموزش و پرورش با رویکرد نگاهی به آینده، بوشهر، <https://civilica.com/doc/1782013>
- توانایی، لیلا و چابکی، صفیه و بهمنی، سلما و طباحی، کامیار و قدم خیر، محمدرضا، ۱۴۰۲، آموزش و سنجش پایایی خلاقانه روی تدریس محتوای کتاب درسی دانش آموزان، اولین همایش بین المللی جامعه شناسی، علوم اجتماعی و آموزش و پرورش با رویکرد نگاهی به آینده، بوشهر، <https://civilica.com/doc/1782688>
- خوش اخلاق، حمید و شفیع زاده، علی. (۱۳۹۹). بررسی رابطه ی رهبری تحول آفرین و خلاقیت با یادگیری خود تنظیمی کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۱۰(۲)، ۶۵-۹۰.
- دهقان، مریم؛ موقر، مرتضی و حسینیف ابوالحسن. (۱۴۰۰). رهبری تحول گرا بر رفتار نوآورانه با تاکید بر نقش میانجی رفتار پیشاهنگی، ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۱۰(۴)، ۸۷-۱۱۲.
- ربیعی فرا دنبه؛ نیلوفر؛ مقتدایی، لیلا و جمشیدیان، عبدالرسول. (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین رهبری تحول آفرین و اشتیاق شغلی با نقش میانجی خلاقیت هیجانی در بین معلمان مدارس ابتدایی، نشریه علمی ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۱۱(۳)، ۱۳۹-۱۶۶.
- رنجبر، حقیقت. (۱۳۹۴). رابطه فرهنگ سازمانی با خلاقیت و تغییر سازمانی در بین مدیران شرکت توزیع برق تهران بزرگ، ارائه شده در پنجمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی حسابداری و مدیریت در سال ۱۳۹۴، ۱-۱۰.

قدم پور، گوگانی، جعفری.(۱۳۹۳). بررسی رابطه بین سبک های تفکر و خلاقیت مدیران مدارس متوسطه. ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، ۴(۳)، ۱۴۱-۱۵۷.

عبدلی، افسانه؛ شعبانی ورکی، دکتر بختیار؛ جاویدی کلاته جعفرآبادی، دکتر طاهره و آهنچیان، دکتر محمدرضا (۱۳۹۵). فضای عمومی ماکسین گرین فراتر از حصارهای آموزش و پرورش استاندارد. دوفصلنامه فلسفه تربیت، ۱(۱)، ۳۱-۶۸. علافان، سمیه. ۱۳۹۹. تدریس زیست شناسی توسط تیم های دانش آموزی به روش ساخت دست سازه های زیستی خلاقانه، نخستین کنفرانس دوسالانه دبیران زیست شناسی ایران، تهران.

مطلبی، آزاده؛ جمالی، اختر؛ قورچیان، نادر قلی و محمد خانی، کامران(۱۳۹۹). مدلی برای نهادینه سازی مدیریت نو آوری در میان اعضای هیات علمی دانشگاه های آزاد اسلامی، فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی، ۱۲(۱)، ۲۵۵-۲۷۰.

5) Baylor, L. & Ritchie, D. (2002). What Factors Facilitate Teacher Skill, Teacher Morale and Perceived Student Learning in Techniligy-using classrooms? Computer & Education Journal, 39 (2): 35-41.

Bryk, A. S., Sebring, P. B., Allensworth, E., Luppescu, S., & Easton, J. Q. (2010). Organizing schools for improvement: Lessons from Chicago. Chicago, IL: University of Chicago Press. Change and Development. Retrieved from at: <http://ssrn.com> .

Khorshidi, A. (2010). Management and leadership training. Tehran. Yastaron. {In persian}.

Makri, M. & Scandura, T.A. (2010). Exploring the effects of creative CEO leadership on innovation in high-technoligy firm. Journal The Leadership Quarterly, Vol. 21, pp. 75- 88.

Male, T., & Palaiologou, I. (2013). Pedagogical leadership in the 21st century: Evidence from the field. Educational Management Administration & Leadership, 43(2), 214-231. <http://doi.org/10.1177/1741143213494889>

Mana, S. (2007). Factors enhancing the educational management affecting students' quality in North Eastern Region. Journal of Education, 18(2), 115-128.

Marzano, R. J. (2007). The art and science of teaching: A comprehensive framework for effective instruction. ASCD.

Southworth, G. (2004a). A response from the National College for School Leadership', Educational Management, Administration and Leadership, 32(3): 339-54.